

[Ministeren for handel, industri og søfart.] resultater. Samtidig har imidlertid en række luksusbetonede konsumvareindustrier uden større forsynings- eller eksportmæssig betydning haft fortsat stigning. Dette viser, at visse mindre ønskelige industrier fortsat gør sig gældende. Den alvorlige forringelse i produktiviteten, der fandt sted under krigen, er endnu ikke overvundet, selvom en betydelig bedring har fundet sted. At opnå den fornødne forøgelse af produktionseffektiviteten er i virkeligheden et af vore allermost påtrængende problemer. Bag dette problem skjuler sig i virkeligheden en stor del af Danmarks valuta-problem på længere sigt. Hvor stor en bedring der er fornøden for at give dansk erhvervsliv fuld konkurrencedygtighed, lader sig næppe sige på forhånd; kun må så meget være klart, at en genvinding af førkrigstidens standard på effektivitetens område næppe vil være tilstrækkelig. Teknik og organisation er gået frem ude i verden siden da, og Danmark må følge med, hvis vort lands levestandard skal kunne oprettholdes.

Hertil kræves, at vi får de rigtige råstoffer, bedre brændsel, større lagre af halvfabrikata og reservedele, samt endelig at udslidte, forældede maskiner erstattes med nye og bedre, samtidig med at mekaniseringen overhovedet udvides og nye produktioner, hvor en forsvarlig basis findes, tages op. Ikke alene industrien, men også landbrug og skibsfart må her tages i betragtning.

Løsningen af disse opgaver vil kræve en udvidelse af investeringerne i meget stort omfang. Herved kommer Marshallhjælpen os til undsætning. Efter beregninger, der er udført i forbindelse med det såkaldte langtidsprogram, der er afleveret til den europæiske Marshallorganisation i Paris, kræves der imidlertid større investeringer, end Marshallhjælpen til Danmark totalt anslås at ville udgøre. Dette betyder, at vi ikke kan slå os til ro med, at blot vi anvender såvidt muligt hele Marshallkøbekraften til investeringsgoder, løses problemet automatisk for os. Det gør det ikke. Skal vi nå vore mål, kræves der en selvstændig indsats af den danske befolkning og det danske erhvervsliv. Den størst mulige del af produktionens vækst må gå til investeringer. Ved at lade den forsvinde i forbruget tabes selve genopbygningsmålet af sigte.

I stik modsætning til de synspunkter, jeg her har nævnt, der må opfordre til fortsat at dreje importens sammensætning

til fordel for investeringsgoderne, er det undertiden blevet nævnt, at man vil opnå et ønskeligt bidrag til saneringen af dansk produktion gennem den konkurrence, en forøget færdigvareimport kan medføre. Også dette synspunkt indeholder noget rigtigt, og selve væksten i vor udenrigsomsætning vil heldigvis medføre, at den absolutte mængde af færdigvarer forhåbentlig vil kunne øges. Den alvor, der fortsat præger valutastatussituationen, samt erfaringerne fra 1946 opfordrer os imidlertid til at træde varsomt.

Efter at have omtalt indførslen, lagrene og produktionen skal jeg, inden jeg går over til betalingsbalance og valutastilling, gøre nogle bemærkninger om eksporten. Denne er steget kraftigt. Den gennemsnitlige eksportværdi for årets første 8 måneder ligger på 218 mill. kr. mod 198 mill. kr. for året 1947 og 135 mill. kr. for året 1946. Årsagerne til denne vækst i eksporten er at finde i prisstigning, især for landbrugsvarerne, i den beklagelige omstændighed, at kvægbesætningerne efter den dårlige høst i fjor blev reduceret, samt i det nedskårne forbrug af smør og mælkefedt. Dette sidste spiller en handelspolitisk rolle langt udover det millionbeløb, der herved er vundet, og vil vedblive at gøre det, så længe Europa mangler fedtstoffer og vareudvekslingen sker ved bilateral tuskhandel. Også industrieksporten har vist en stærk fremgang. Generobring af gamle forretningsforbindelser i forbindelse med en favorisering af eksportindustrien ved råstoftildelingerne spiller her en betydelig rolle.

Resultatet af alle vore økonomiske bestræbelser finder sit mest karakteristiske udtryk i betalingsbalancens udvikling. Efter at landet igennem 1946 og 1947 forringede sin valutastatus med omtrent 1400 mill. kr., må det betragtes som et væsentligt fremskridt, at man for 1948's første halvår praktisk talt opnåede balance på valutaregnskabet, idet underskuddet på betalingsbalancens løbende poster kun androg 27 mill. kr.

Dette overordentlig gunstige resultat bør dog ikke give anledning til forhastet optimisme. For det første er balancen opnået ved, at et overskud på sterlingområdet på ca. 175 mill. kr. ved den bogholderimæssige opgørelse delvis opvejer et underskud på dollarområdet på ca. 200 mill. kr. Vor achilleshæl, dollarmanglen, er altså fortsat lige udpræget. For det andet holder det gunstige balanceresultat fra det første halvår ikke i andet halvår. I årets sidste måneder må vi som tidligere nævnt regne